

МОЛОДИЙ МЕДИК

№5, листопад 2015 р.

П'ятикурсниця ВНМУ посіла перше місце на Європейській конференції з неврології

За кілька місяців до цього дівчина
повернулась із стажування у Японії

Постер, присвячений розвитку нейрофізіології у ВНМУ, посів перше місце у конкурсі, що проходив у рамках Європейської конференції з неврології. Роботу, виконану під керівництвом д.мед.н., професора Олега Володимировича Власенка, презентувала студентка п'ятого курсу лікувального факультету №1 Ольга Чайковська.

– Проходила конференція у Греції, у Салоніках. У її рамках працювали різні секції. Загальне враження: Україна сильно відстала. Із середини «нульових» років нейрофізіологія вийшла на такий рівень, про який у нас навіть не здогадуються, – розповідає Ольга.

За її словами, причин такого відставання дві. Перша – фінансова.

– Якщо брати технологію, яку непогано було б мати в нашому університеті, то лише один апарат та лазер коштують близько мільйона євро. Для дослідів потрібні й тварини та реактиви, – пояснює студентка.

Другу причину можна назвати умовно організаційною.

– В університетах на Заході навчання та наукова діяльність знаходяться у балансі. У нас акцент робиться на навчання. Відповідно, досліджень проводиться менше та студентів до них долучається також менше.

Втім, можливість зайнятися науковою діяльністю є – були б бажання та наполегливість. І це Ольга Чайковська довела власним прикладом: протягом двох місяців вона проходила стажування в одному з науково-дослідницьких інститутів Японії.

– Стажуватися можна де завгодно.

– розповідає Ольга.

Оскільки дівчина планує присвятити себе нейрофізіології, пошуки йшли саме в цьому напрямку:

– Лабораторія у науково-дослідницькому інституті у невеликому місті поблизу Токіо займається вивченням локальних нервових ланцюгів. Я написала проект під їхні дослідження і отримала запрошення.

Стажувалась Ольга за кошти японського уряду, надані науково-дослідницькому інституту, який розпорядився грошима на власний розсуд. Зокрема, студентці оплатили дорогу та безкоштовно надали житло у кампусі. Якби вона його винаймала, це б коштувало 30-40 євро на день.

– У японців – культ роботи, і вони проводять на ній більшу частину життя. На відміну від них, у нас з Радянського Союзу залишилося поняття «робота заради роботи»: вважається, що якщо ти ходиш на роботу і щось там робиш – це і є робота. У них такого немає, у них головне – це результат, – ділиться враженнями Ольга.

Під час стажування вона не була єдиною іноземкою: в інституті працювали дослідники із США, Росії, Італії, Австралії, Нової Зеландії. Кожен працював в окремій лабораторії над своєю тематикою.

– Японці дуже толерантні і приємні, і проблем з адаптацією не було. Я припускаю, що там складно жити, якщо ти залишаєшся на постійну роботу, бо дуже велика різниця у культурі. А якщо працювати тимчасово – дуже комфортно і приємно.

Робота займала в Ольги п'ять днів на тиждень, а на вихідних була можливість ознайомитися із країною:

– Трохи побачила Японію навколо Токіо, транспорт там дуже дорогий. З'їздити з Токіо в Кіото в обидва боки коштує 300 євро, а їхати лише дві з половиною години. Тому самі японці, коли хочуть мандрувати, купляють за 300-350 євро проїзний на поїзди і два тижні їздять. Але купити такий проїзний на два дні не мало сенсу. Тому я подорожувала неподалік від Токіо.

Що стосується знайомства японців із Україною, то, за словами Ольги, про ситуацію у нас вони знають, і протягом останнього року наша країна у японських новинах присутня доволі часто.

Повернувшись на батьківщину, Ольга замислюється над можливостями продовжити свої дослідження.

– Я сподіваюсь, що можна буде шукати якийсь спільний проект нашої лабораторії із європейськими. Це дуже реально, але для цього потрібна систематична робота, – каже вона.

Катерина Баркалова.

Співочі медики

Студенти нашого університету Ольга Калашнікова та Євген Маркін стали переможцями міжнародного фестивалю-конкурсу «Доля», який проходив у Києві з 30 вересня по 2 жовтня.

На конкурсі, де із 164 учасників до другого туру вийшли лише 30, Євген Маркін здобув перше місце, Ольга Калашнікова – третє.

– Для співаків не виділяли окремих категорій, і хоча учасники співали у різних жанрах, переможців визначали серед усіх конкурсантів, – сказала Ольга, студентка 25 б групи 3 курсу медичного факультету №1.

Дівчина вже має досвід перемог на пісенних конкурсах: 2013-го вона отримала Гран-Прі фестивалю «Джерело Надії», де виступала із

Студенти ВНМУ здобули призові місця на фестивалі «Доля»

присвяченою Новому Рокові пісню. Для нинішнього ж змагання обрала пісню, присвячену Україні, а з іноземних – співала Бейонсе. Участь у пісенних конкурсах Ольга бере зі шкільного віку: закінчила музичну школу у м. Шепетівка Хмельницької області, звідки родом.

Отриману після перемоги на «Доля» пропозицію вступати на безкоштовне навчання у Київський Інститут культури та мистецтв дівчина категорично відкинула:

– Я з дитинства мріяла про професію лікаря. Мої мама, бабуся, дідусь – лікарі. Я співаю з дитинства, проте, спів – це моє велике хобі і воно – на другому після медицини плані.

**Спілкувалась
Вікторія Родінкова.**

Шахматисти ВНМУ вибороли обласне срібло

Друге місце посіла збірка ВНМУ в обласному чемпіонаті з шахів серед вишів Вінниччини, який проходив 22-23 жовтня.

До складу команди увійшли Андрій Оленчук (I курс, група 5), Костянтин Дмитрієв (IV курс, група 3)

та Єва Турнова (VI курс, група 30).

– У турнірі взяли участь шість команд. Перше місце виборів аграрний університет, третє – університет «Україна», – повідомила тренер команди медуніверситету Ірина

Лисак.

За її словами, минулого року на обласній першості команда ВНМУ виборола перше місце.

– Незабаром ми плануємо провести змагання серед студентів, які не брали участь у цьогоріч-

ному турнірі, оскільки за положенням у команді має бути лише три людини, які активно відвідують шахову секцію. Також є ідея влаштувати змагання серед викладачів університету, – зазначила Ірина Лисак.

Катерина Баркалова.

На бібліотеку чекає нове життя

Храм книги ВНМУ буде єдиним у Вінниці за своєю концепцією

Велике книгосховище, ліфти для книжок, просторі зали для читачів, обладнані мережею Інтернет та робочими столиками на одну особу, кабінети для індивідуальної роботи викладачів, зона рекреації, відділ цінних та рідкісних видань і окремі кімнати для секцій та гуртків – для цього вже заплановане місце у приміщенні бібліотеки ВНМУ, яка буде здана у експлуатацію у складі нового корпусу університету.

– Нове приміщення приблизно утричі більше попереднього, – говорить директор бібліотеки Неля Миколаївна Кравчук.

Книжковий фонд, який налічує близько 560 тисяч екземплярів літератури, буде поділений тут на декілька частин, доступ до яких читачі матимуть із відповідних відділів учбового та наукового абонементів, з відділу іноземної літератури, художнього абонементу, якому приготоване місце у затишному куточку бібліотеки. А от праці із сховища співробітниця храму книги більше не будуть носити на руках: замовлена читачами література подаватиметься у відповідний відділ ліфтами.

– Підйомники, яких немає у жодній іншій бібліотеці області, з'явилися в університетському храмі книги тому, що проект будівлі бібліотеки був

привезений приблизно 20 років тому до Вінниці із Москви співробітниками нашого ВНЗ, – говорить Неля Миколаївна.

Цікавинкою майбутньої концепції бібліотеки стане і бібліографічний відділ, де буде виставлена найсвіжіша періодика. Читач матиме змогу обирати та вивчати на місці журнали за останній місяць, які згодом передаватимуться до загального фонду періодики.

Відкритим у окремому відділі буде і доступ до частини фонду, яка найбільше затребувана читачами:

– Ми збираємось розмістити у цьому приміщенні тисяч 15 книг, – говорить Неля Миколаївна.

Планують створити тут і відділ літератури іноземною мовою зі своїм читальним залом, де розміщувати-

муться як навчальна література, так і наукова. Проте, читач може сам обирати місце, найбільш зручне для його роботи у межах поверху, де розміщуватимуться читальні зали:

– Ми плануємо не ділити читальний зал на зони, а зробити один загальний простір. Якщо читачу зручно, він може перейти із зали у залу та усамітнитись у тому місці, де йому краще.

Останні поверхи нової будівлі слугуватимуть потребам викладачів та студентів: тут розмістяться навчальні та лекційні аудиторії. Ремонт останнього поверху вже закінчений. Усі приміщення бібліотеки та навчальні кімнати, у просторі яких вистачить місця усім, планують здати у експлуатацію впродовж наступного року.

Вікторія Родінкова.

«Іменини в бібліотечної родини»

Свій професійний день відзначили працівники наукової бібліотеки ВНМУ імені М.І.Пирогова. Як і завжди, святкували разом зі своїми відвідувачами: цього дня в бібліотеці було організовано День відкритих дверей. Директор бібліотеки Неля Миколаївна Кравчук побажала колегам та гостям свята успіхів у роботі, творчої наснаги, міцного здоров'я, сімейного затишку, взаєморозуміння, нових творчих успіхів у благородній просвітницькій справі.

Сухарєва Л.В., Гулик І.В., Сахарова М.П., – переможці конкурсу «Світло провінції – 2015»

Програма та атмосфера свята з нагоди Дня бібліотекаря були по особливому теплі та насичені різноманітними заходами: цікаві презентації, виставка творчих робіт, демонстрація фотоальбомів зі світлинами працівників бібліотеки, що їх збирали декілька років.

Зацікавила присутніх виставка «Які ми різні», де були представлені книги відмінних форматів та рідкісні і цінні видання.

У фонді бібліотеки, за словами її директора, налічується близько трьох тисяч видань 18–19 ст.

Вшанували співробітників бібліотеки свою колегу, Галину Василівну Стороженко. Вона виховала сина, який є справжнім патріотом своєї Вітчизни. Сьогодні він мужньо захищає цілісність та незалежність нашої держави.

Помиляються ті, хто думає, що, бібліотечна праця – рутинне, нудне заняття. Бібліотекар не може не бути творцем. Саме такому творчому потенціалу бібліотеки була присвячена виставка «Бібліотекар – значить креативний». Було представлено виставку робіт майстрині флористики Наталі Бойко, яка виготовляє картини з насіння. Кожна картина – то її чуттєве ставлення до національних традицій,

величезна любов до рідної землі. Чарівні картини зберігають магічну ауру природи, заставляють думати, переживати, замислюватися над вічним, безмежною красою нашої землі, красою людських душ.

– Творчою особистістю нашого колективу є і Лізановська Лілія Федорівна – засновниця та берегиня «Літературної вежі», хранителька культури, традицій, історії рідного краю, яка за 20 років роботи мистецького об'єднання збрала під своїм материнським крилом надзвичайно обдарованих, творчих, всебічно розвинутих студентів-медиків, серед яких – поети, художники, співаки та актори-аматори, – сказала Неля Миколаївна.

Завдяки роботі Юрчишиної Ольги Анатоліївни, невтомного дослідника-краєзнавця, медичне краєзнавство стало важливим аспектом діяльності бібліотеки. Книгознавець поставила за мету в якому найповнішому обсязі виявити, зібрати, систематизувати, опрацювати, зберегти та популяризувати інформацію про вчених університету, їх наукову спадщину, внесок у розвиток вітчизняної та світової медицини, поступово сформувавши колекції праць цих вчених.

Завдяки таким особис-

тосям, які стоять на «варті» краєзнавства, відбувається гармонійне поєднання минулого, сьогодення та майбутнього – вважає директор храму книги.

Творчий підхід до роботи виявили також працівники бібліотеки в процесі підготовки до конкурсу на кращу електронну виставку. Саме під час урочистостей з нагоди Дня бібліотек відбувся яскравий фінал цього конкурсу. Активно, відповідально та креативно підготувалися до презентації своїх проектів творці-бібліотекарі.

Конкурсні роботи переможців можна переглянути на сайті бібліотеки в розділі «Провісвітницька діяльність» (<http://library.vnmu.edu.ua/prosvitnytska-diyalnist/>).

Працівники бібліотеки гідно презентують свою діяльність й на обласних заходах. До Всеукраїнського дня бібліотек Вінницького обласного універсального науково-бібліотечного ім. К.А.Тимирязєва оголосила обласний конкурс «Світло провінції-2015». Творчо, активно підійшли до цього проекту Сухарєва Л.В., Гулик І.В., Сахарова М.П. Їх робота про історію та розвиток бібліотеки університету була визнана найкращою в номінації «Ми змінюємося!» Бібліотека – зона впровадження інформаційних технологій. Переглянути відеоролик можна на сайті бібліотеки (<http://library.vnmu.edu.ua/peremoga-u-konkursi/>).

В рамках святкування було підведено і підсумки акції «Подаруй бібліотеці сучасну книгу». Викладачі та студенти активно долучилися до проекту, що тривав півроку, та подарували бібліотеці близько півтисячі видань. Ми щиро вдячні всім, хто підтримав цей благодійний проект

та готовий донести до наступних поколінь подаровані наукові праці, монографії, тематичні колекції видань, довідкову та художню літературу. Всіх дарувальників було нагороджено календариками з логотипом акції та ручкою з написом «Бібліотека ВНМУ – шлях в науку». Подаровані книги представлені на виставці «Дарунки щедрої душі». Продовженням тематики благодійництва була виставка «Книги з автографами з фонду бібліотеки».

Свято – це завжди багато щирих, вірних друзів, це теплі слова вітань. Такими добрими друзями бібліотеки протягом багатьох років залишаються декани факультетів нашого університету. Від імені усього колективу Неля Миколаївна висловила слова вдячності та вручила «Подяку» Властенку Олегу Володимировичу, Постолювській Тамарі Тимофіївні та Смольському Леоніду Павловичу за дружню співпрацю з бібліотекою та небадуже ставлення до потреб студентів.

Пам'ятає та поважає бібліотека найактивніших читачів, яким було вирішено подарувати «Безлімітний читацький квиток», що дає право його власнику користуватись послугами бібліотеки і брати літературу на абонементі в необмеженій кількості протягом навчального року. У номінації «Найактивніший читач» переможцями стали студенти 3 курсу медичного факультету – Войтков Володимир Юрійович та Сімеон Лінда, серед викладачів – викладач кафедри мікробіології Крижанівська Алла Володимирівна.

Ніна Одінцова, бібліотекар I категорії, Майя Мельник, заступник директора бібліотеки.

Італійський професор прочитає лекції з радіології медикам

Франко Мілано радить і викладачам, і студентам, вчити англійську та не втомлюватись здобувати нові знання

Тренінг для медиків, що залучені до експлуатації приладів, які є джерелом випромінювання, проведе у Вінниці Франко Мілано, професор Флорентійського університету.

Науковець 14 років співпрацює з Україною, здебільшого – із Житомирським державним технологічним університетом, куди приїздить з курсом лекцій для студентів спеціальності «радіоекологія». Виступи професора присвячені впливу радіаційного фону на організм людини, а до ВНМУ він завітав 20 жовтня у рамках програми «Tempus», яка об'єднує наш заклад із житомирським. Професор зустрівся зі студентами ВНМУ та розповів їм про тонкощі здобуття освіти та перспективи працевлаштування у Європі, зокрема, у Італії.

Фахівець планує провести у ВНМУ тренінгову програму із обов'язковим залученням

українських фахівців. Під керівництвом професора вони розкажуть студентам та молодим спеціалістам про вплив на організм людини радіації з джерел випромінювання, які застосовуються у медичних приладах.

Програма, за якою науковець працює у Італії, відрізняється, на його думку, від української. Українським вченим та студентам, рівень освіти яких він вважає доволі високим, професор Мілано радить вчити англійську та не зупинятись у професійному вдосконаленні. Позаяк в українських ВНЗ часто

неможливо мати дорогі обладнання та матеріали, а сама країна є певною мірою ізольованою у освітньому сенсі, основним джерелом інформації для наших науковців повинен стати Інтернет:

– Спосіб оновлювати знання в Україні – це отримувати інформацію з Інтернету. Тому критично важливо знати англійську. – Вважає професор. – Е-навчання повинно бути інтегрованим у освіту і Інтернет повинен стати частиною такої освіти.

Науковець радить українським вченим та студентам

виходити за звичні межі, шукати партнерів в Україні та за кордоном, мати змогу обирати через Інтернет і вивчати прості або більш складні статті.

– Всі повинні мати змогу знайти на університетському веб-сайті дуже багато матеріалу у своїй сфері інтересів. Дуже часто наукові товариства відкривають свої роботи. Це притаманне не стільки європейським, як американським організаціям, – говорить професор Мілано. – У звичному оточенні знаходитись легко, проте у інтелектуальній комунікації з новими партнерами фахівець може отримати щось і дати щось назаєм. Потрібно розширювати свої межі та намагатись вчитись, дізнаватись нове, особливо, якщо зустрів людину, яка є лідером у певній галузі. Навчання у такого лідера дає змогу зрозуміти, які вигоди фахівець матиме, якщо продовжуватиме займатись певним напрямком, та будувати подальшу кар'єру.

**Спілкувалась
Вікторія Родінова.**

17 листопада – Всесвітній день недоношених дітей

Всесвітній день недоношених дітей (World Prematurity Day) відзначається 17 листопада. В організації присвячених йому заходів беруть участь сотні асоціацій, товариств та окремих громадян приблизно в 50 країнах світу. Цей всесвітній день був заснований в 2008 році з ініціативи Європейського фонду по догляду за новонародженими дітьми (EFCNI) і вперше відзначався в 2009 році під назвою «Міжнародний день поширення інформації про передчасні пологи», а свою теперішню назву він отримав у 2011 році.

Недоношені діти асоціюються з високим рівнем неонатальної та малюкової захворюваності і смертності. Щороку у світі народжується близько 20 мільйонів дітей від передчасних пологів та/або з затримкою внутрішньоутробного розвитку. З 4 мільйонів неонатальних смертей протягом року у світі маловагові та недоношені діти складають більше п'ятої частини (ВООЗ, 2013).

Серед недоношених дітей найуразливішою є категорія новонароджених з масою тіла від 500 до 1500 г, які внаслідок морфо-функціональної незрілості та труднощів адаптації до позаутробного життя потребують особливої допомоги, спрямованої на збереження їх життя та здоров'я.

Забезпечення умов виховання недоношених новонароджених з масою тіла від 500 г потребує значних державних коштів для закупівлі дороговартісного обладнання (апарати штучної вентиляції легень, кувези, пульсоксиметри, перфузори та ін.) та медикаментів (сурфактант, препарати для парентерального харчування тощо). Потребують свого вирішення і етичні та деонтологічні проблеми, пов'язані з вірогідним зростанням кількості дітей-інвалідів.

У Вінницькій області створена дієва система надання медичної допомоги найменшим пацієнтам. Вони з міських та міжрайонних пологових відділень транспортуються у відділення інтенсивної терапії новона-

роджених Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні (ВОДКЛ), де сконцентровано необхідне обладнання та висококваліфіковані фахівці. Після стабілізації стану глибоко недоношені діти продовжують лікування у відділенні для недоношених дітей ВОДКЛ. Подальше спостереження за станом здоров'я та розвитком таких діток відбувається у кабінеті катамнезу ВОДКЛ.

Сьогодні у Вінницькій області досягнуто показника виживання дітей масою тіла 1000-1499 г на рівні 96%, а від 500 до 999 г – > 50%. Причому у віці 5 років 51%

цих дітей є практично здоровими, 19% мають інвалідність, переважно, за рахунок дитячого церебрального паралічу, 14% – затримку розвитку.

Накопичений світовий досвід свідчить, що без вирішення проблем найменших та найуразливіших членів суспільства неможливий рух вперед шляхом гуманності та прогресу. Проблема недоношених дітей – одна з найважливіших як у країнах з низьким економічним ресурсом, так і у економічно розвинених країнах.

**Професор О.С.Яблонь,
зав. кафедри педіатрії №1.**

Студенти ВНМУ ініціювали проект на підтримку дітей, що потребують паліативної допомоги

Два місяці тривав проект «Паліативна та хоспісна допомога дітям Вінниччини», ініціаторами якого виступила команда Ресурсного центру ВНМУ. У ході проекту було зібрано близько 20 тисяч гривень. На ці кошти будуть придбані інфузомати, які передадуть до онкогематологічного відділення обласної дитячої лікарні.

– Писати проект ми розпочали ще навесні. Влітку він увійшов до числа переможців обласного конкурсу проектів громадських організацій, який оголосила Вінницька ОДА. Таким чином, від обласної влади ми отримали 17 тисяч гривень, які пішли на інформаційну складову проекту, зокрема, на створення відеороликів, – розповідає керівник Центру Руслана Харковенко.

Крім студентів ВНМУ, участь у реалізації проекту брала громадська організація «Злагода», яка співпрацює із Міжнародним благодійним фондом «Відродження».

– За час дії проекту наша мобільна бригада відвідала декілька вишів області: медичний коледж, аграрний, технічний, педагогічний університети, торговельно-економічний інститут. Ми проводили зустрічі зі студентами, під час яких робилися презентації на тему паліативної та хоспісної допомоги, виступали обласний онколог та онколог, який стажувався з паліативної допомоги у Австрії.

Паралельно проводилася виставка фотографій пацієнтів онкогематологічного відділення дитячої обласної лікарні та малюнків, які вони намалювали, – каже Руслана Харковенко.

За її словами, головна ідея, яку прагнули донести ініціатори проекту, – те, що хворі діти мають прожити якісне життя незалежно від того, скільки кому відміряно. І задача хоспісу та паліативного відділення – ці умови створити:

– Паліативна допомога – це у першу чергу знеболення та медична допомога. А хоспіс – це заклад медико-соціального типу, навіть більше соціального, де могла б знаходитися уся родина, і там не тільки знеболення, не тільки медична складова, а й супровід родини психологом. І, як правило, там працюють і релігійні організації. – каже пані Руслана.

У свою чергу, студенти вишів, які долучалися до проекту, проводили благо-

дійні акції, збирали кошти та писали та малювали побажання пацієнтам онкогематологічного відділення обласної дитячої лікарні.

Ще однією складовою проекту стала акція «Браслети життя». Плели браслети як студенти, так і діти, які знаходяться на лікуванні в онкогематологічному відділенні. Їх роздавали під час зустрічей, що проводилися у вишах, незалежно від того, робила людина, яка отримувала браслет, пожертву чи ні.

– Ми зібрали майже 20 тисяч гривень, і 90-95 відсотків цієї суми – це студентські гроші: хто по гривні давав, хто по дві, хто по п'ять, – каже Руслана Харковенко.

За її словами, вартість одного інфузомата сьогодні становить від 15 до 18 тисяч гривень. Після придбання його буде передано в онкогематологію обласної дитячої лікарні. Паліативного відділення там ще немає, але вже є бригада, яка виїжджає до-

дому до хворих, які потребують такої допомоги.

Кульмінацією проекту став забіг, який пройшов 10 жовтня, у Всесвітній день паліативної допомоги. Серед його учасників були і близько двох сотень студентів ВНМУ.

Втім, із офіційним завершенням проекту його робота не припиняється.

– Ми хочемо виїти на міжнародний рівень, тому що ро-

зуміємо, що наші ресурси дуже обмежені, і було б непогано, аби була допомога міжнародних організацій. У нас у планах поїхати до Польщі перейняти досвід роботи хоспісів – там вони є у кожному воєводстві – і, можливо, налагодити контакт із громадськими організаціями, які опікуються паліативною та хоспісною допомогою, тому що в світі фінансування таких закладів наполовину державне, наполовину – за рахунок пожертв громадських та релігійних організацій та благодійних фондів, – каже Руслана Харковенко. У рамках проекту також пройшов круглий стіл, де фахівці обговорили стан надання хоспісної та паліативної допомоги як хворим, так і членам їх сімей. Перший у Вінниці хоспіс на 20 місць планують відкрити на базі вінницької міської лікарні, що на Старому місті, до кінця цього року.

Катерина Баркалова.

Першокурсниками опікуються куратори-студенти

Із початком навчального року, з першого вересня, у ВНМУ стартував проект «Кураторство». Крім кураторів-викладачів у кожній групі першого курсу з'явилися наставники-старшокурсники, студенти четвертого-шостого курсів. Їхнє завдання – допомогти новачкам адаптуватись до нового, університетського життя.

– Кураторів обирали з числа студентів, які залучені до наукової діяльності або працюють у профкомі, або у студентському самовряду-

ванні, – розповіла заступник голови студентського профкому ВНМУ Ірина Шаповал. – У нас є Студентське наукове товариство, профком студентів та Студрада. І кожна з цих організацій рекомендувала старшокурсників, які висловили бажання стати кураторами.

Загалом таких було обрано 42. З них 28 – студенти лікувального факультету, по п'ять – на стоматологічному та педіатричному та чотири – на фармацевтичному. Свою роботу вони розпочали вже з першого дня занять.

– З першого вересня у всіх першокурсників виникають складнощі із розкладом: куди бігти на певну пару, де яка кафедра знаходиться. Їм все пояснили, і цього року вже не було натовпів першокурсників, які з широко розкритими очима бігали та запитували: «Де ми?», – розповідає Ірина Шаповал. – Ми будемо контролювати, як куратори виконують свої обов'язки, і у травні-червні буде обрано куратора року, який отримає якесь заохочення.

Катерина Баркалова.

Госпітальєри: медики та воїни

З початком військових дій на Донбасі та появою перших поранених з передової у військовому госпіталі спостерігався справжній наплив тих, хто прагнув їм допомогти – від підприємців до пенсіонерів. Минув рік – і залишилися найстійкіші. Серед них – група студентів ВНМУ, які називають себе госпітальєрами. І назва, до речі, влучна. Адже історично госпітальєрами називалися члени лицарського ордену, які опікувалися бідними, хворими та пораненими прочанами у Святій Землі.

– Офіційна назва групи – «Наглядно-координаційна рада ГО та волонтерів при військово-медичному клінічному центрі», розповідає керівник групи, викладач медичного права кафедри патанатомії, судової медицини та права **Олена Верлан-Кульшенко**. – У складі групи – 26 студентів нашого університету, а також – студенти ДонНУ, технічного університету, коледжу харчових технологій, медичного коледжу, торговельно-економічного університету. Вони супроводжують поранених на залізничний вокзал, зустрічають та допомагають розселити родичів бійців, завозять одяг... Також є група моніторингу: за кожним волонтером або двома закріпленій певний поверх шпиталю, і вони опікуються пораненими, з'ясовують їхні потреби і відповідають за те, щоб у поранених був одяг, з'ясовують, чи приїжджають до них родичі, чи є потреба в юридичному та психологічному супроводі. Ще одна група, в основному – чоловіки, приходять, коли є борт із пораненими. Вони допомагають переносити речі на поверхні, приносять воду, поповнюють пораненим рахунки, роблять термінові покупки.

На початку жовтня четверо з госпітальєрів, серед яких – студенти ВНМУ Світлана Демченко та Іван Кучер – отримали нагороду Української православної церкви, медаль «За жертвність та милосердя».

Нижче – розповіді самих госпітальєрів. Без коментарів.

Андрій Чудак, лікар клінічної ординатури, випускник 2010 року:

– Починав волонтерити спочатку сам, допомагав своєму братові Ярославу, який служив у дев'ятому батальйоні. Ще один брат, двоюрідний, загинув, підірвавшись на фугасі. Служив він у батальйоні «Київ-1». Батьки у Немирові також намагаються допомогати, організують передачу медикаментів, провіанту, одягу. Навіть у госпіталі неодноразово звертався до них по допомогу. Потім з'явилися свої зв'язки, контакти з аптеками... В основному, займаюсь організацією допомоги із медикаментами, а зараз

готую стоматологічну установку, щоб передати її на передову.

Займався всім потроху. І борти приймав, і розносив речі. По-різному бувало. Робили усе, що було потрібно. Зустріти передачу, когось доставити.

Що змінилося за рік? Робота стала більш систематичною, більш зладженою. На перших порах було сум'яття, тому вирішили змінити логістику надання допомоги: визначили, хто на якому поверсі, хто чим займається.

Дяченко Світлана, II курс медичного факультету №1:

– Почала роботу ще з липня минулого року, сама по собі. А потім мій колега, Віталій Чорний, познайомив мене із командою. Ще одним поштовхом стало те, що у вересні 2014 пішов воювати мій батько.

Робити доводилося усе, починаючи із транспортування від «швидкої» до палати і закінчуючи забезпеченням засобами гігієни, яких хлопці зовсім не мали, коли їх привозили. Це продовжується і зараз, але більш організовано: кожен має свій поверх, кожен відповідає за своїх бійців, які лікуються або проходять реабілітацію.

Що найважче? Коли тобі дзвонять, а ти за тридев'ять земель деś або тільки прийшов з пар, а тобі кажуть, що прийшов борт і треба прийти. Важко бачити хлопців, які знаходяться у важкому психологічному стані: просто відвернувся до стіни і дивиться в нікуди... інколи навіть психолог не може до нього достукатися.

Вероніка Ковалевська, III курс медичного факультету №1:

– Поштовхом для мене стало те, що коли я читала або дивилася новини по телевізору або сиділа у соцмережах, виникло бажання чимось допомогти. Я не можу поїхати на передову і насправді мені немає чого там робити. Мій одногрупник познайомив мене із студентами, які працюють у госпіталі. Тоді робота була неорганізованою, всі бігали,

метушилися. Але потім ми сіли обговорили, як краще організувати її. У кожного з'явився поверх, за який він відповідає, свої бійці. Наша головна задача – опитування бійців щодо їхніх потреб. Ми поставляли їм речі – часто був потрібен одяг, у якому вони б могли ходити у госпіталі. Організували також культурні заходи: ходили в театр, возили бійців на фонтан, на ставку Гітлера. Більшість бійців не з Вінниці, тому їм було дуже цікаво. Був один хлопець на візку, навіть встати не міг. Він був дуже замкнений у собі. Ми приходили до нього розмовляли, гуляли з ним. Потім він попросив мене, що хоче на фонтан. І за півгодини знайшла автобус. Він до сих пір телефонує нам... Нажаль, зараз держава не може забезпечити поранених усім необхідним, тому ми намагаємось це робити з усіх сил. Хто ж як не ми, волонтери? Звичайно, важко після пар, коли ти втомлена, йти до госпіталю, але ми намагаємось робити те, що можемо.

Ми багато з бійцями спілкуємось, не можна так, щоб просто зайти, спитати і піти. Потім бійці самі починають запрошувати: «Приходьте частіше, будемо чай пити». Про що говорять найбільше? Деякі люблять про військові дії розповідати, фотографії показують, розповідають, де були, що бачили. Деякі про родину розповідають, де жили до війни, чим займалися... А географія, звідки вони, дуже широка: був і з Донецької області, зі Слов'янська хлопець, і з Львівської, з Бродів. Усе залежить від того, у якій частині служать та на який борт потрапили.

Віталій Чорний, IV курс медичного факультету №1:

– Після Майдану я познайомився із командиром батальйону «Крим». Місяць був у зоні АТО. Там побачив, як були забезпечені добровольці: забезпечення майже ніякого не було, вони були практично голі-босі, один-два автомати на десять чоловік. І форми не було, хто у чому одягнений. І піс-

ля повернення вже познайомився із групою і почав допомагати у госпіталі. Потім вже возив допомогу в зону АТО. Дуже важко для цього транспорт знайти, тому що приватні автомобілі мало хто хоче давати, шлях неблизький і доріг практично теж немає, тому потрібно після кожної поїздки значну суму за ремонт віддавати. З двома зупинками доїжджаємо на місце за ніч, одразу розвантажуюся і у той же день повертаємося додому. У п'ятницю ввечері виїхали – в неділю в обід повертаємося. Не відпочиваємо ніде, не зупиняємося. А зараз – раніше темніє, а вночі там із ввімкненими фарами їздити не можна, тому що ти одразу стаєш відкритою мішенню. Ніколи не знаєш, виїде до тебе свій чи чужий. Багато блокпостів, хто просто так пропускає, хто дуже ретельно оглядає. А в самому госпіталі чим займаюся? Іноді о першій ночі телефонують: треба когось на вокзал привезти...

Перемир'я не відчувається. У мене дуже багато знайомих в АТО. Так, з великокаліберної зброї, може, і не стріляють. Але снайпери працюють, і навіть більше. Просто змінився вид травм: раніше були контузії і поранення від снарядів, а зараз одна дірочка – і все...

Як батьки поставилися до того, що я в АТО поїхав? Спочатку вони нічого не знали. Вони знали, що я виїхав з батальйоном «Крим» на підготовку, але це не в зоні АТО було. А потім.... Ну що вже по-робиш?

Віталій Верлан, V курс, медичний факультет №1:

– Двічі протягом місяця був у зоні АТО. Перший – на передовій, брав активну участь у допомозі хлопцям. Їхав туди як медик, спочатку виконував виключно медичні обов'язки, а потім вже – як поталанило... Усього вистачало, і диверсійні групи були, і обстріли з великокаліберної артилерії... Другий раз був вже у госпіталі і допомагав виключно як медик. Специфіка різна. І «аватарів» вистачало, і тих, хто під час нападу диверсійних груп або обстрілів поранення діставав. І кожному потрібно допомогу надати... Не скажу, що я медик від бога, але йод від зеленки відрізнити теж потрібно вміти...

Збираюся поїхати знову, бо хлопці з передової періодично телефонують. Кажуть, хоч і перемир'я, але все одне стріляють... Дуже швидко там здружуються: день-два – і вже не розлий вода.

Сергій, Іван, Вікторія, Дмитро та два Ігоря (прізвища просили не називати):

– Після того, як почалися військові дії, ми стали виношувати ідею поїхати туди, але вирішили завершити четвертий курс. Події тоді почали розвиватися дуже швидко, і вже у серпні рішення прийняте було вже остаточно. Три тижні були на навчання, потім почали шукати, до якого добровольчого батальйону приєднатися. Знайшли контакти «Азову», зателефонували. Вікторія поїхала трохи раніше, до мобілізаційного центру у Києві, а хлопці – в Полтаву. Там за півтора місяці пройшли курс молодого бійця, і 30 жовтня приїхали до сектору «М», на військову базу. Спочатку потрапили до медичної служби, а потім виконували і обов'язки бійців. Брала участь практично в усіх бойових діях, які вів «Азов». Продовжуємо служити і зараз, а навчанням віддаємо ротацію: приїжджаємо, здаємо академічну заборгованість і їдемо далі. Викладачі ставляться із розумінням, головне, що деканат назустріч пішов, бо спочатку думали академічну брати. Зараз в секторі «М» активних бойових дій вже немає, з Широкиного нас вивели, останній місяць ми були на навчаннях на полігоні. А скільки ще там пробудемо – побачимо... Це єдине місце, де можна зустріти таку велику кількість прекрасних людей. Дійсно прекрасні люди, особливо, – добровольці.

Спілкувалась Катерина Баркалова

Новини науки

Надлишок води шкодить здоров'ю

Американський вчений Аарон Керролл стверджує, що вживання восьми склянок води на день шкодить здоров'ю. Фахівець вважає, що поширений міф про загальноприйняту норму споживання води не має жодних наукових підтверджень. За його словами, не існує й офіційних рекомендацій щодо добової норми вживання води, повідомляє Business Insider.

– У 2002 році американський журнал фізіології опублікував дослідження, результати якого свідчать про те, що вживання 2,5 літрів води і більше насправді шкодить здоров'ю. Оскільки людина отримує рідину з продуктами, її надлишок може стати причиною гіпонатріємії – зниження рівня натрію у крові, – стверджує Керролл. Вчений також заперечує той факт, що кава та алкоголь сприяють зневодненню. За його твердженням, напої, що містять кофеїн (кава, чай, безалкогольні напої), мають бути в щоденному раціоні, а їхнє помірне вживання не чинить негативного впливу на організм людини.

Джерело: fakty.ictv.ua

Названо найкращий місяць для зачаття дитини

Дослідники з Індіанського університету в США знайшли взаємозв'язок між місяцем зачаття дитини і її здоров'ям при народженні. Вчені стверджують: найздоровішими народжуються діти, зачаті в грудні, а отримати проблеми зі здоров'ям найбільше ризикують зачаті в червні. Вчені проаналізували стан здоров'я при народженні понад 270 тис. дітей, що з'явилися на світ у 2004-2009 роках. Результати роботи виявили наявність зв'язку між місяцем зачаття дитини і станом її здоров'я при народженні. Автори дослідження радять: найкращим часом для зачаття є грудень, а найгіршим – червень. Виявлену закономірність дослідники пояснюють наступним чином: у червні люди їдять більше овочів і фруктів, ніж у зимові місяці. Але замість позитивного ефекту, який овочі мають чинити на здоров'я, вони, навпаки, отруюють організм пестицидами – саме це і може негативно позначитися на здоров'ї жінки і, як наслідок, дитини. А от якщо жінка завагітніла у грудні, то дитина з'явиться на світ наприкінці літа – початку осені наступного року, а це означає, що в останні місяці вагітності майбутня мати буде отримувати більше вітаміну D від сонячних променів. Вітамін D сприятливо позначається на здоров'ї майбутньої дитини, перешкоджаючи розвитку деяких вроджених захворювань. Втім, це пояснення є лише припущенням – поки дати точне обґрунтування отриманих висновків учені не можуть.

Джерело: fakty.ictv.ua

Знайдений спосіб боротьби із алергією

Команда американських учених визначила клітинний «вимикач», що запускає розвиток астми та алергії. Відкриття дозволяє створити ліки, здатні боротися з першопричиною названих хвороб, пише Orthodox. Також вони врахували гени, які перешкоджають роботі цього пускового механізму.

– Це дослідження розкриває основні механізми, що керують розвитком астми та алергії, а також їх серйозністю, – зазначила професор біології в Університеті співдружності Вірджинії Джон Ріан. Вчені провели експерименти на мишах, досліджуючи клітини кісткового мозку і пуповинної крові, що допомагають створити клітини імунної системи. Надлишок опасистих клітин (mast cells) призводить до агресивної імунної відповіді, що веде до алергії та астми. Вчені виявили, що хімічні речовини (цитокіни IL-4 і IL-10), що починають імунну відповідь, зливаються з опасистими клітинами, які розвиваються, і викликають їх загибель. Кістковий мозок виробляє як опасисті клітини, так і цитокіни, тому вчені вважають, що цитокіни є вмикачами імунної системи, а клітини кісткового мозку також використовують їх у якості вимикача, що регулює ріст опасистих клітин. Потім учені виявили у мишей, схильних до алергії та астми, гени, які порушують виробництво речовини-вимикача кісткового мозку. «Імунна система має неймовірну здатність балансування та підтримки імунних відповідей», – коментують експерти відкриття.

Джерело: news.online.ua

З вдячністю вклоняємося Лесі Іванівні Шпукал

У скорботі минає рік для колективу бібліотеки Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова. 5 жовтня 2014 року, після важкої тривалої хвороби, відійшла у вічність директор бібліотеки Шпукал Леся Іванівна. Ще зовсім свіжі у пам'яті спогади про її самовіддану працю та постійні наполегливі пошуки чогось нового і неординарного.

З незгасимою енергією і натхненням Леся Іванівна пройшла свій життєвий шлях, якого доля їй відміряла зовсім небагато – лише 52 роки. Ще у далекі 80-ті роки, будучи юною школяркою, вона зарекомендувала себе наполегливою та активною особистістю: їй доручили очолити піонерську організацію, згодом вона стала секретарем комсомольської організації школи, неодноразово була нагороджена похвальними грамотами за відмінне навчання та активну участь у вихованні шкільної молоді.

Обираючи власну професійну долю, не стояла перед дилемою вибору: впевнено довірилася поклику серця – стати бібліотекарем. Вступила до Київського державного інституту культури, а після закінчення у 1984 році, будучи молодим спеціалістом, рішуче переступила поріг Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К. Тимирязева і відразу занурилася в бібліотечну роботу. Міцні й глибокі теоретичні знання зуміла втілити в практику. Поступово наполегливі пошуки цікавого та незвіданого тісно переплелися з креативними поглядами на організацію форм і методів роботи. Саме за таке поєднання знань і вмінь керівництво довірило їй очолити методичну службу даної бібліотеки. За півтора роки на цій посаді Леся Іванівна отримала високу оцінку в колективі та вдячність від колег бібліотек Вінницької області.

Професійний шлях Лесі Іванівни продовжився у бібліотеці Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова. Їй Леся Василівна віддала 22 роки свого життя. Набутий досвід вона активно впроваджу-

вала спочатку на посаді заступника директора. Тісний тандем із директором Л.В.Маєвською протягом 1993-2003 рр. сприяв професійному росту Л.І.Шпукал. За цей час вона оволоділа специфікою роботи всіх основних відділів та стала незмінним радником в ефективній організації бібліотечних процесів. Творчу індивідуальність проявила в культурно-просвітницькій роботі, ініціювала створення при бібліотеці двох любительських об'єднань студентської молоді. Члени об'єднань, які уже давно працюють на лікарській ниві, пам'ятали і при нагоді завжди відвідували свого наставника в духовному зростанні.

У 2003 році директор Ліна Василівна Маєвська впевнено передала бібліотеку у надійні руки Лесі Іванівні. І не помилилася, адже Лесі Іванівні були притаманні далекоглядність та відчуття змін і реформ, які розпочиналися у бібліотечній системі. Тому виважено і легко формувалася ефективна система інформаційного забезпечення університету, здійснювалося підвищення якості інформаційно-бібліографічного обслуговування та розширення номенклатури бібліотечних послуг, що склало головний зміст діяльності бібліотеки. Методи управління були спрямовані на вивчення та використання нових інформаційних технологій.

Леся Іванівна піклувалася не лише про забезпечення студентів та викладачів комфортними умовами для самостійної роботи в бібліотеці, але й дбала про on-line користувача, ставши розробником дизайну та наповнення Web-сторінки бібліотеки. Спільно з Вінницькою об-

ласною науковою медичною бібліотекою Л.І.Шпукал була ініціатором створення Міжрегіональної корпоративної системи медичних бібліотек і зуміла об'єднати навколо цієї ідеї шість бібліотек України.

За її ініціативи протягом п'яти років проводилося дослідження стосовно вибору, розробки і послідовного здійснення інноваційної стратегії розвитку бібліотеки, яка знайшла своє відображення у науково-дослідній роботі «Створення інформаційно-освітнього середовища університетської бібліотеки як складової системи безперервної додипломної та післядипломної медичної освіти».

Діяльність бібліотеки Леся Іванівна широко представляла на Всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, де вона ділилася своїми досягненнями та черпала нові можливості роботи із досвіду колег. Їй належить близько сотні виступів різноманітних напрямків. Леся Іванівна була обрана членом Науково-методичної бібліотечної комісії МОН України, членом Української бібліотечної асоціації, віце-президентом громадського об'єднання «Асоціація бібліотек Вінниччини», головою обласного методичного об'єднання бібліотек ВНЗ м. Вінниці.

За активну діяльність була двічі нагороджена Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я

«За вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм», Почесною грамотою Ректорату Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова «За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, активну життєву позицію та у зв'язку з Днем медичного працівника та Днем Університету», удостоєна Подяки Міністерства охорони здоров'я «За вагомий досягнення у професійній діяльності та багаторічну сумлінну працю».

Останні роки Леся Іванівна жила креативними ідеями і задумами створення сучасної бібліотеки нового типу. Із величезним запалом долучилася до втілення власного бачення побудови нового приміщення бібліотеки. Проте доля розпорядилася інакше: Лесі Іванівні не судилося завершити своїх планів.

Разом із професійними заслугами Лесі Іванівні були притаманні людяність і доброта, які завжди цінували її рідні, друзі та колеги. Вона була ще й чудовою людиною, чарівною жінкою, прекрасною донькою та сестрою, гарною господинею та люблячою матір'ю двох талановитих доньок.

Світла пам'ять про Лесю Іванівну Шпукал навіки збережеться в серцях її рідних, співробітників, друзів і знайомих.

**Від імені колективу
Н. Кравчук**